

Algemene beleidsmatige en financiële kaders ARCG

2023

1. Inleiding

Voor u liggen de algemene en financiële kaders van het ARCG voor het jaar 2023. Hiermee geven we inzicht in de ontwikkelingen en kaders die in 2023 bepalend zullen zijn voor de activiteiten van de ARCG op de locatie Woldjerspoor en de financiële vertaling daarvan. In het inhoudelijke deel anticiperen we op de ontwikkelingen die aan de orde zullen zijn in 2023. In het financiële deel zetten we de financiële situatie van de ARCG kort uiteen. Daarnaast gaan we in op de risico's en het weerstandsvermogen bij de ARCG. Zo benoemen we in feite de financiële uitgangspunten voor de begroting 2023.

Hiermee komen we tegemoet aan de uitgangspunten van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen. Volgens deze wet moet het dagelijks bestuur van de ARCG vóór 1 augustus de begroting van het daaropvolgende jaar verzenden aan de toezichthouder, de provincie Groningen. Daarnaast moet het dagelijks bestuur vóór 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders aan de raden van de deelnemende gemeenten toesturen. Hiermee krijgen de raden van de deelnemende gemeenten de mogelijkheid om vroegtijdig zienswijzen in te brengen die invloed kunnen hebben op de op te stellen begroting.

2. Doelstelling ARCG

De ARCG is een gemeenschappelijke regeling (GR) van drie Groninger gemeenten. De deelnemende gemeenten zijn Het Hogeland, het Westerkwartier en Groningen. Het gezamenlijke doel is om de inzameling en verwerking van afval- en grondstoffenstromen waar mogelijk gemeenschappelijk te organiseren. Wij definiëren afvalstromen als alle stromen van stoffen waarvan de houder zich, met het oog op verwijdering daarvan, ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen.

Bij de uitvoering van onze werkzaamheden stellen we duurzaamheid voorop. We willen bewust en verstandig omgaan met grondstoffen, de fundamenteën van een circulaire economie stimuleren en faciliteren en we hebben oog voor participatiedoelen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Waar mogelijk zorgen we voor regionale ontsluiting van kringlopen en het creëren van waardevermeerdering van afvalstromen. Op deze wijze geven we invulling aan de gewenste voorbeeldfunctie en focussen we op de realisatie van de grondstofdoelen van onze deelnemende gemeenten. De naleving van milieuvergunningen en wettelijke regels zien wij als minimum standaard. Wij spannen ons in om onze prestaties continue te verbeteren en emissies te reduceren. Daarom is er een milieu- en kwaliteitszorgsysteem geïmplementeerd en onderhouden op basis van de ISO 14001 norm.

3. Beleidsmatige ontwikkelingen en uitgangspunten

3.1 Afvalverwerking

Vanaf 1 januari 2022 wordt het restafval, gft, bedrijfsafval en ongescheiden grof huishoudelijk afval niet meer in ARCG verband verwerkt. De individuele ARCG gemeenten zijn toegetreden tot Omrin en hebben individueel dienstverleningsovereenkomsten afgesloten met Omrin voor de verwerking van hun afvalstromen.

De volgende activiteiten blijven onderdeel uitmaken van het ARCG domein. Het ARCG terrein zal worden gebruikt voor het op- en overslag van het afval van o.a. de ARCG gemeenten, dat vervolgens door Omrin wordt verwerkt. Dat betekent dat de administratieve werkzaamheden verbonden aan het wegen van in- en uitgaande afvalstromen behouden blijven. Daarnaast blijft het afvalbrengrstation zijn functie behouden, als ook de chemokar, klein gevaarlijk afval depot en de olie, water en slib afscheider. De ARCG organiseert de verwerking van een aantal afvalstromen zoals matrassen, elektrische apparaten, hout en piepschuim etc. De benodigde personeelsbezetting is hierop afgestemd.

3.2 Toekomstige invulling rol ARCG

De keuze om toe te treden tot Omrin heeft consequenties voor de toekomst van de ARCG als gemeenschappelijke regeling. De verwerking van de meest omvangrijke vrijkomende stromen wordt niet meer in ARCG verband georganiseerd waardoor sommige werkzaamheden wegvallen. Blijvende samenwerking gericht op het mogelijk maken van circulaire innovaties i.r.t. onze grondstoffen heeft meerwaarde, maar daarvoor is de formele organisatievorm van een gemeenschappelijke regeling op termijn niet per se nodig.

Er vindt onderzoek plaats naar de gevolgen van toetreding tot Omrin voor de financiële positie van de ARCG. De voordelen van de gemeenschappelijke regeling in deze vorm worden afgezet tegen de kosten die dat met zich meebrengt. Daarnaast vindt onderzoek plaats naar de organisatievorm die zich in de toekomst het beste leent voor samenwerking in ARCG-verband en de mogelijkheden om de gemeenschappelijke regeling te ontvlechten. Op basis van de uitkomsten van deze onderzoeken zullen in 2022 besluiten worden genomen over de toekomstige invulling van de rol van de ARCG. De afhechting van een aantal overeenkomsten maakt dat de huidige vorm hoogstwaarschijnlijk zal worden gecontinueerd tot eind 2024.

3.3 Afhechting contractuele relatie tot Attero

De huidige relatie tussen de ARCG en Attero is formeel vastgesteld in een aantal documenten, namelijk een acte recht van opstal, de afvalverwerkingsovereenkomst en een huurovereenkomst bedrijfskantoorgebouw. De afvalverwerkingsovereenkomst is per 1 januari 2022 beëindigd. De huurovereenkomst bedrijfskantoorgebouw wordt omgezet in een nieuwe huurovereenkomst voor twee kantoren gedurende de afbouw en sanering van de afvalverwerkingsfabriek. Er zijn afspraken vastgelegd tussen Attero en de ARCG over het te volgen proces zodat de afspraken van de acte recht van opstal op een juiste wijze worden ingevuld, waardoor de gezamenlijke relatie volledig, tijdig en op een nette wijze wordt afgehecht en de afvalverwerkingsfabriek door Attero wordt verwijderd, overeenkomstig de akte van opstal. Deze afspraken zullen de basis zijn voor vervolgacties in 2022 en 2023.

Er zullen o.a. afspraken worden gemaakt over de inhoud en proces t.a.v. het doen van bodem- en grondwateronderzoek op de Vagron/Attero-locatie. Deze afspraken zullen uiterlijk 31 december 2022 uitmonden in het verlenen van een gezamenlijke opdracht voor het daadwerkelijk doen van het onderzoek. Daarnaast zullen afspraken worden gemaakt over de wijze waarop de sloop van de Vagron/Attero-locatie zal plaatsvinden alsook een passend proces daaromtrent.

3.4 Ontwikkelingen op het ARCG terrein

Momenteel wordt door Omrin op ons terrein druk gebouwd aan de op- en overslaghal voor ons afval. Het is de verwachting dat deze medio mei 2022 in gebruik wordt genomen. Verder hebben de ARCG en Omrin het gezamenlijke voornemen een vergistings- en composteringsinstallatie te realiseren op het ARCG terrein. Hiertoe wordt dit jaar een MER onderzoek gestart.

3.5 Samenvatting beleidsmatige uitgangspunten voor 2023

1. Wij beschouwen het aangevoerde afval als potentiële grondstoffenstroom, kiezen voor een hoogwaardig hergebruik daarvan en kiezen verwerkingsmethoden die het beste passen bij het circulair denken.
2. Wij streven samen met Omrin naar de realisatie van een composterings- en vergistingsinstallatie, voor het gft van Omrin, op het ARCG terrein.

4. Financiële ontwikkelingen en uitgangspunten

4.1 Meerjarenbegroting 2023 – 2026

Hieronder presenteren we onze meerjarenbegroting voor de periode 2023 – 2026.

Vanaf 1 januari 2022 wordt het restafval, Gft, bedrijfsafval en ongescheiden grof huishoudelijk afval niet meer in ARCG verband verwerkt. De individuele ARCG gemeenten zijn toegetreden tot Omrin en de gemeenten en Omrin hebben dienstverleningsovereenkomsten voor de verwerking van de individuele stromen afval afgesloten. Deze nieuwe situatie heeft gevolgen voor de begroting. De kosten van afvalverwerking door het verwerkende bedrijf maken namelijk geen onderdeel meer uit van de begroting. De kosten, verbonden aan de werkzaamheden van de ARCG organisatie, blijven wel onderdeel uitmaken van de begroting en zijn afgestemd op de nieuwe situatie vanaf 2022. Het betreft de volgende kosten:

- Contractmanagement: het organiseren van nieuwe verwerkingsovereenkomsten voor overige afvalstromen en management van huidige overeenkomsten.
- Werkzaamheden verbonden aan de afhechting van de huidige overeenkomst met Attero en het operationeel mogelijk maken van werkzaamheden t.a.v. de nieuwe overeenkomst met Omrin op het ARCG-terrein.
- Financieel management: betalingen, administratie, controle en instandhouding begrotingscyclus verbonden aan de gemeenschappelijke regeling.
- Operationele uitvoering: bemensing weegbrug, terreinbeheer, administratie verbonden aan wegen enz.

In de afgelopen jaren werden de kosten, verbonden aan de ARCG-organisatie, verrekend als opslag in het verwerkingstarief van Attero. Vanaf 2022 worden ze apart verrekend. Ook in de nieuwe situatie komen de kosten ten laste van de afvalstoffenheffing.

ARCG	R 2021	B 2022	2023	2024	2025	2026
Totale lasten	14.877	761	803	807	812	817
Totale baten	14.877	761	803	807	812	817
Saldo	0	0	0	0	0	0

4.2 Weerstandsvermogen

In deze paragraaf geven we inzicht in hoe robuust onze financiële positie is. Om dat te beoordelen geven we inzicht in de omvang van de risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen waarover de organisatie beschikt om niet-begrote kosten, die onverwacht en substantieel zijn, te dekken. Reserves maken deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit. De algemene reserve is vrij aanwendbaar. Aan de bestemmingsreserves heeft het bestuur een bepaalde bestemming meegegeven. Het bestuur heeft de mogelijkheid om de

bestemming van deze reserves te wijzigen. De weerstandscapaciteit bedraagt daarom het totaal van de algemene reserve en de bestemmingsreserves.

Berekening weerstandscapaciteit (x € 1.000)	
Algemene Reserve per 31 december 2021	350
Bestemmingsreserves	
Reserve Groot Onderhoud	269
Reserve Herstructurering ARCG	400
Bestemmingsreserves per 31 december 2021	669
Totale weerstandscapaciteit	1.019

Na resultaatbestemming is in 2010 het gewenste maximum van € 350.000,- bereikt voor de Algemene Reserve. In 2016 is het gewenste maximum op € 400.000 vastgesteld voor de Bestemmingsreserve Herstructurering ARCG.

Risico's en ontwikkelingen

In 2016 zijn de risico's van de ARCG onderzocht. Op basis daarvan is bepaald dat de bestemmingsreserve Herstructurering ARCG een hoogte moet hebben van € 400.000. In een eerder stadium is besloten dat een algemene reserve van € 350.000 voldoende is voor het opvangen van operationele risico's. In 2018 heeft een herijking van de risicoanalyse plaatsgevonden dat de basis vormde voor de hoogte van de reserves. Er is toen besloten dat de hoogte van de reserves juist zijn. De accountant heeft onlangs bevestigd dat de aannames die onderdeel vormen van de risicoanalyse en de reserves nog steeds juist zijn.

Niveau weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen legt een verband tussen de gesignaleerde risico's en de aanwezige capaciteit om deze risico's op te vangen. Voor het opvangen van de operationele risico's is een algemene reserve en een reserve onderhoud gevormd. De gereserveerde bedragen zijn voldoende om deze risico's op te vangen.

4.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Naar aanleiding van het onderhoudsplan zijn de totale kosten voor onderhoud vastgesteld op € 155.000 per jaar. Er is een bestemmingsreserve aanwezig, stand ultimo 2021 is 269 duizend euro, om te voorzien in de dekking van de kosten van relevante onderhoudswerkzaamheden. Geconcludeerd is dat de aanwezige financiële middelen toereikend zijn om de kapitaalgoederen op een voldoende niveau in stand te houden.

4.4 Financiering

De limiet van de rekening courant wordt vastgesteld op het wettelijk toegestane niveau van 8,2% van de omzet.

4.5 Samenvatting financiële uitgangspunten voor 2023

1. We gaan uit van een sluitende begroting en voorzien in maatregelen die ook op langere termijn een sluitende begroting waarborgen.
2. Wij streven naar voldoende weerstandsvermogen om de risico's te dekken.
3. Wij zorgen voor voldoende liquide middelen door de limiet van rekeningcourant vast te stellen op 65 duizend euro

Bijlage

Overzicht baten en lasten Woldjerspoor

Omschrijving <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Rekening 2021	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
LASTEN				
Salariskosten/gedetacheerd pers.	177	177	134	145
Kapitaallasten	20	18	20	29
Personeel van derden	27	25	25	27
Energiekosten	36	46	46	46
Vuilverwerkingskosten:	10.860	10.448	0	0
Overige goederen en diensten	587	843	506	526
Verrek.nascheiding kunststof	3.126	4.358	0	0
Onvoorzien	0	30	30	30
Kosten voorgaande jaren	44	0	0	0
Totaal lasten	14.877	15.944	761	803
BATEN				
Opbrengst vuilaanvoer	11.467	11.070	0	0
Corr.tarief vuilverwerkingskosten	-76	0	0	0
Bijdrage Gemeenten			624	537
ARCG-component	150	80	80	100
Canon gebruik terrein			pm	48
Canon zonnepanelen	38	37	37	38
Weegvergoeding Omrin			pm	70
Vergoed.nascheiding kunststof	3.126	4.358	0	0
Overige goederen en diensten	125	394	15	5
Diverse baten (onvoorzien)	0	5	5	5
Baten voorgaande jaren	47	0	0	0
Totaal baten	14.877	15.944	761	803
SALDO	0	0	0	0

Toelichting op het exploitatieoverzicht Woldjerspoor

LASTEN

Overige goederen en diensten

Specificatie

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Afvalinzameling gemeenten	0	260		
Onderhoud gebouw/terrein	178	155	155	155
Huur materieel	6	6	6	6
Dienstverlening derden	39	35	30	35
Kosten schoonmaak	24	26	26	27
Personeelskosten	19	20	20	20
Rechten en verzekering	22	20	20	20
Zuiveringskosten afvalwater	28	20	10	10
Voorlichting en educatie	0	5	5	5
Externe advisering	5	25	25	30
Verg.secr./administratiekosten	133	127	136	136
Accountantskosten	21	20	20	22
Kantoorbenodigdheden	5	6	6	6
Kosten automatisering	46	46	40	46
Kosten telecommunicatie	2	2	2	2
Contributies/abonnementen	6	10	5	6
Afvalanalyses	53	60		
Totaal	587	843	506	526

BATEN

Overige goederen en diensten

Specificatie

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Afvalinzameling gemeenten	0	260		0
Afvalanalyses	16	23	0	0
Wegingen	80	82	0	0
Verrekening huur kantoren	29	29	15	5
Totaal	125	394	15	5

Bijdrage gemeenten

	Huisvuil	Grofvuil	Totaal huis/grofvuil	Aandeel van totaal	bijdrage per gemeente
Groningen	48.430	2.754	51.184	0,8476	455.161
Het Hogeland	1.321	4	1.325	0,0219	11.783
Westerkwartier	7.004	874	7.878	0,1305	70.056
Totaal	56.755	3.632	60.387	1,000	537.000,00
	resultaat Woldjerspoor :			0	